

KNIHOVNY.CZ

mojeID a knihovny

Ing. Petr Žabička

OBSAH

- Knihovny a registrace
- Portál knihovny.cz a identity
- Propojování účtů
- Specifika knihoven
- Statistiky
- Současný stav a plány

Knihovny v roce 2011

- V ČR cca 5400 knihoven
- Registrace v knihovnách pouze fyzicky, výjimečně s posláním kopie OP a podepsaných dokumentů poštou
- Nejsou možné online platby
- Jen největší knihovny nabízejí online informační zdroje se vzdáleným přístupem
- knihovnám chybí české online zdroje, převažují fyzické služby
- Úvahy o využití mojID pro registraci v knihovnách a online platbách
- Úvahy o jednotné identitě pro knihovny

Specifika knihoven

- Účet v knihovně není permanentní - např. propadlá registrace + uplynutí doby a smazání údajů o uživateli
- problematická migrace do nových systémů, změny technologií (čárový kód -> RFID)
- Není jak ověřit že uživatel jen změnil jméno
- Členství ve federaci identit eduID.cz umožňuje uživatelům větších knihoven vzdálený přístup do elektronických inf. zdrojů
 - je nutné se přihlašovat účtem dané instituce, není možné využívat alternativní autentizaci

Další vývoj

- příprava portálu Knihovny.cz
- mojeID doporučeno jako řešení pro registraci
- zahájena implementace podpory mojeID v českých knihovnách
- některé knihovny se postupně stávají validačními místy mojeID
- 2012 - spuštění registrace přes mojeID v MZK, včetně propojení účtu MZK a mojeID, zavedení online plateb v MZK
- mojeID postupně implementováno do knihovnických systémů (převažuje jen propojení účtů), trvá obtížná dostupnost online plateb pro knihovny

Propojování účtů

- Od 2012 do současnosti bylo v MZK propojeno 903 účtů, z toho jen 40 čtenářů má v současnosti platný účet s propojením na mojID.

MORAVSKÁ ZEMSKÁ KNIHOVNA

Jednotné přihlášení

Uživatel (Jak se přihlásit)

jméno

Heslo

Zapamatuj si mě

Přihlásit » Registrovat »

Neznám číslo/přezdívku Neznám heslo

Přihlásit přes mojID

Po přihlášení budete moci používat online katalog, informační databáze a přidávat komentáře na webu.

2015 - Knihovny.cz

Umožnit **přístup** ke službám, fondům a informacím o českých knihovnách **z jednoho místa.**

KOMUKOLIV

KDYKOLIV

ODKUDKOLIV

O portálu Knihovny.cz

- Služba vyvíjená a provozovaná MZK (open source + vývoj in-house) ve spolupráci s řadou českých knihoven
- Agreguje databáze, digitální knihovny a služby několika desítek českých knihoven (národní, krajské,...)
- Každá ze zapojených knihoven je zapojena do federace identit eduID.cz (CESNET)
- Pro část z nich provozuje MZK IdP gateway
- Možnost propojení identit z více knihoven, mojID nebo sociálních sítí, nevznikají žádné vlastní identity
- Registrace a platby zůstávají v režii jednotlivých knihoven

Vzestup a pád validací mojID

→ Statistiky z MZK

- 2016 - 154
- 2017 - 364
- 2018 - 202
- 2019 - 63
- 2020 - 15 (covid)
- 2021 - 0

→ Validační místa v knihovnách odstraněna z webu mojID, nedávají nadále smysl

2020/21 - Covid a DNNT

- 2017: novela autorského zákona umožnila přípravu online zpřístupnění digitalizovaných děl nedostupných na trhu, včetně přístupu z domova
- 2018-2019: vyjednávání smlouvy mezi NK a autorskými svazy, získání prostředků na financování
- jaro 2020 - vyjednání možnosti zpřístupnit digitalizované dokumenty studentům, pedagogům a vědeckým pracovníkům (s přestávkami až do 06/21, 60 mil. stran), autentizace přes eduID.cz = první silná plně online služba knihoven, vyžadující autentizaci
- od 07/2021 pokračuje jen zpřístupnění DNNT

Současný stav

- plné online registrace a online platby nabízí jen některé větší knihovny
 - nutnost současného vyřešení online plateb
- pokud jsou nabízeny online registrace, převažuje nutnost dokončit registraci v knihovně, občas různé způsoby ověření identity na dálku (pomocí platby, Zoom, BrnoID apod.)
- roste zájem knihoven o zapojení do portálu knihovny.cz
 - motivace: zapojení do federace identit = přístup do DNNT
- V MZK v současnosti několik desítek uživatelů registrovaných přes mojID, obdobně KKFB Zlín

Registrace do MZK

Registrace přes

mojeID

Mám validovaný účet Moje ID (tj. s ověřenou totožností), s nímž je registrace rychlejší a k dokončení není třeba navštívit knihovnu.

Po zaplacení registračního poplatku kartou online můžete hned využívat vzdálený přístup do licencovaných databází či do digitálních zdrojů.

REGISTROVAT

[Co je účet mojeID?](#)
[Chci si založit účet mojeID](#)

Registrace přes

eduid.cz
cesnet

REGISTROVAT

Předregistrace

**MORAVSKÁ
ZEMSKÁ
KNIHOVNA**

K dokončení registrace bude nutné navštívit knihovnu kvůli ověření totožnosti.

REGISTROVAT

Registrace do MZK

- předregistrace (ověření na místě)
- mojeID

připravuje se:

- eduID.cz (Masarykova univerzita) - v přípravě
- BrnoID (předběžná dohoda, řeší se technické problémy na straně BrnoID)
- idGuard - ve stadiu analýzy
- bankovní ID - příliš drahé

Využití NIA?

→ Snaha o přímé využití NIA zatím bez úspěchu (SVK Plzeň)

- Činnost knihoven podle zákona č. 257/2001 Sb., knihovní zákon, nepovažujeme za výkon působnosti a rovněž knihovny nepovažujeme za orgány veřejné moci.
- V knihovním zákoně ani jiném předpisu vztahujícím se na knihovny není stanovena povinnost zjišťovat totožnost uživatelů a ustanovení § 2 zákona č. 250/2017 Sb., o elektronické identifikaci se tedy na ně nevztahuje, zároveň zde není předpis, kde by používání elektronické identifikace bylo stanoveno jako možnost.
- Využívání údajů ze základních registrů je jinou oblastí než využívání elektronické identifikace. Související ustanovení v zákoně o základních registrech nadto hovoří obecně o soukromoprávních uživateli, avšak knihovny nemají žádným právním předpisem založen statut soukromoprávního uživatele. Ustanovení § 3019 občanského zákoníku obsahuje toliko příkladový výčet identifikačních údajů, což je nicméně relevantní pro čistě soukromoprávní styk a v kontextu žádosti to žádný význam nemá.

→ Jediná šance je vysvětlit uživateli:

- jdi na CzechPoint nebo jinak získej ověřenou identitu NIA
- založ si účet mojeID, pokud ho nemáš a pomocí NIA si ho validuj
- použij validované mojeID pro registraci do knihovny

DĚKUJI ZA POZORNOST

mail@knihovny.cz

O portálu Knihovny.cz

[O portálu](#)
[Zapojené knihovny a zdroje](#)
[Historie portálu Knihovny.cz](#)
[Pro média](#)
[Volná místa](#)
[Ochrana osobních údajů](#)

Pro knihovny

[Jak se zapojit](#)
[FAQ \(pro knihovny\)](#)
[Materiály a nástroje pro knihovny](#)
[E-learningový kurz](#)
[Více o projektu Knihovny.cz](#)

O knihovnách

[Projekty knihoven](#)
[Služby knihoven](#)
[Významné akce knihoven](#)
[Ptejte se knihovny](#)

Hledáte pomoc?

[Zpětná vazba](#)
[Kontakty](#)
[Nápověda](#)
[FAQ](#)
[Možnosti přihlášení a registrace](#)

Knihovny.cz

Využijte komfort a jednoduchost prohledávání fondů desítek českých knihoven současně. Využijte služeb knihoven, objednávejte, stahujte - kdykoliv a kdekoliv.

Vyvíjí

Sledujte nás

© 2015 - 2019 [Moravian Library](#).
CPK v1.33.0